

Ssssst – In onze drukke maatschappij is bijna overal geluid. Maak jij je huiswerk met de radio aan? Luister je op de fiets naar je mp3-speler? Of houd je van rust en stilte? Stilte kan gevoelens oproepen, een gesprek sturen of spanning opwekken. Maar echte stilte, bestaat dat eigenlijk wel?

Luister naar de stilte

Er is in het dichtbevolkte Nederland steeds meer geluid: auto's, vliegtuigen, treinen, huilende kinderen, blaffende honden, mobiele telefoons. Steeds meer mensen zoeken daarom de stilte op. Wil je in de trein zitten zonder gestoord te worden door andermans telefoongesprekken? Dan ga je in de stiltecoupé zitten. Dat is een coupé waar je niet mag praten, telefoneren of (harde) muziek draaien. Heb je zin om in de zomervakantie lekker naar de campingdisco te gaan? Ga dan vooral niet kamperen op een stiltecamping! Wil je in de sauna niks horen of jezelf even afsluiten? Dan is er tegenwoordig de stiltesauna. Maar is het eigenlijk ooit écht stil in je hoofd?

Absolute stilte bestaat niet

Wij ervaren het ruisen van de wind door de bomen in een natuurgebied als stilte. Maar absolute stilte, het ontbreken van geluid, bestaat niet. Zelfs in een 'dode' ruimte, waarin de wanden elke trilling absorberen, horen we het ruisen van ons bloed en het suizen van onze ademhaling. Zolang onze oren functioneren en er lucht is, horen we geluid. Alleen doof geboren mensen kennen absolute stilte. Hun oren vertalen de trillingen van de lucht niet als geluid.

Zwijgen is soms beter

Een oud Chinees spreekwoord luidt: *Als iemands woorden niet beter zijn dan zijn zwijgen, dient hij te zwijgen.* Maar ook als je wel wat interessants te vertellen hebt, zijn stiltes erg belangrijk. Door een stilte in een gesprek te laten vallen bouw je de spanning op. Je kunt door een stilte ook extra gevoel leggen in wat je zegt. Of juist de aandacht trekken van de luisteraar. Veel mensen vinden het lastig als een gesprek stilvalt. Ze weten niet waar ze moeten kijken en vinden het zelfs zo vervelend dat ze gewoon doorpraten, ook al valt er weinig te vertellen.

Pijnlijke stilte

Een pijnlijke stilte is een stilte waarbij iedereen zich onplezierig voelt. Je hebt er vast wel eens eentje meegemaakt. Bijvoorbeeld na het vertellen van een mop toen niemand lachte. Ai. Pijnlijk. En misschien ben je ook wel eens op een saaie verjaardag geweest waar niemand wat zei. Ook pijnlijk. Pijnlijke stiltes doen natuurlijk niet echt pijn, maar ongemakkelijk zijn ze wel! Wij hebben de neiging altijd te praten. Alleen als stilte gepast is, zoals bij het afscheid van een overledene, zijn we stil.

Twee minuten stilte

Door twee minuten stil te zijn herdenken we tijdens de dodenherdenking slachtoffers van oorlog en geweld. Je kunt stilstaan bij wat er is gebeurd en denken aan degenen die in de oorlog zijn omgekomen. Deze stilte heeft veel te maken met respect. Ook bij een stille tocht geeft de stilte een signaal af: de mensen die meelopen herdenken een persoon of een gebeurtenis. Ze uiten een zwijgzaam protest of een enorm verdriet. De laatste jaren worden in Nederland veel stille tochten georganiseerd na zinloos geweld.

Stilte voor de storm

Een stilte voor de storm is een periode van stilte vlak voordat er een natuurramp plaatsvindt. Ook in films geeft stilte aan dat er gevaar dreigt. Maar als je naar een enge horrorfilm kijkt en het geluid uitzet, is de film opeens niet meer zo eng.

Stiltegebieden

In Nederland is ongeveer 500 duizend hectare aangewezen als stiltegebied. Dat zijn milieubeschermingsgebieden waarin mensen de natuurlijke geluiden niet mogen verstoren. Niet met je brommer heen gaan dus!

